

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno K 25.—
polletno K 12.50
četrtletno K 6.—
mesečno K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno K 28.—
za vse druge dežele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (**inzerate**) se plačuje od četverostopne petit vrste po 12 h, za večkratno natis primeren popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 18.

Telefonska številka 65.

Celje, v pondeljek, dne 24. januarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Poraz Kramáreve pozitivne politike?

V Pragi, 22. jan. 1910.

Politični dogodek zadnjih dni je bil izid volitev v srednjem Novem mestu (del Prage na desnem bregu Vltave). Kakor znano je odložil prejšnji poslanec tega volilnega okraja, staročeh dr. Vladimir Srb svoj mandat, katerega ni dobil vsled upliva svoje stranke, to so jasno pokazale sedanje volitve, temveč vsled svoje osebne priljubljenosti. V boj za ta mandat so se spustili mladočehi, staročehi, napredni državnopravniki, nar. socialisti in socialni demokratje. Realisti so pri prvi volitvi izjavili, da se volitev vzdrže — iz priprostega razloga, ker razpolagajo tam z malenkostnim številom glasov. Ravno tako tudi Nemci ali točneje židje niso postavili posebnega števne kandidata in se niso udeležili volitev. Mladočehi, kateri so zadnjič pri volitvah v mestni zastop praški sijajno zmagali in decimirali tam zadnje ostanke staročehov, so se vrgli z vso silo v volilni boj. Zadnji čas je bilo vobče opaziti pri njih neko pomlajenje in živahnije gibanje. Postavili so kandidata odv. dr. Rašina, strankinega tajnika, ki se je v poslednji dobi mnogo trudil za reorganizacijo stranke in slovi tu v Pragi za moža, kateri se navdušuje in politikis za geslo železne roke. Gotovo je, da se je z mladočeške strani storilo v tem oziru istotoliko kakor z narodnosocialistične: prvi so pritiskali administrativnim in gospodarskim potem, zadnji pa s skrajno, odurno demagogijo in pa s hujskanjem in grožnjami. Kako daleč sega politična strast pri teh ljudeh — jedro stranke je mladina — kaže obžalovanja vreden prizor na dan ožjih volitev: urednika „Dena“, ljudskega mladočeškega dnevnika, se je hotelo ob belem dnevu pred očmi policije obesiti na kandelaber.

Pri prvi volitvi minuli teden je dobil mladočeški kandidat dr. Rašin 1776 glasov, več ko vsi njegovi tekmeči skupaj. K. St. Sokol — po svojem poklicu žurnalist — kateri je bil kandidat naprednih državnopravnikov, stranke, ki se hoče baje sedaj združiti z nar. socialisti — je dobil komaj nekaj nad 700 glasov. Pri ožji volitvi pa se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Trezni ljudje,

ki dobro poznajo praške razmere in ki so videli dosedanji dve zmagi narodnih socialistov pri ožjih volitvah, so sicer trdili, da mladočeški poraz ni izključen — pa število mladočeških glasov pri prvi volitvi in pa gotovost, da bodo glasovali z mladočehi tudi socialisti, skoraj ni dopuščala kakega dvoma. Na dan volitve je pa ostal dr. Rašin s 160 glasovi v manjšini! Staročehi so namreč navzlic svoji obljubi, da se volitev vzdrže, glasovali z nar. socialisti in državnopravniki; za Sokola so glasovali tudi klerikalci in hudobni jeziki trde, da celo realisti, kateri so že od nekdanj dr. Kramáfu prav posebno gorki. „Ta korak staročehov bo imel težke posledice za stranko; jeden njenih najveljavnejših članov, dr. Štych je že izstopil iz stranke. Prerokuje se ji na Češkem popolen razpad. Umevno je, da mladočeška glasila sedaj prav posebno združujejo staročehi; očitajo jim, da so glasovali proti oni stranki, s katero delajo na Dunaju skupno politiko; to da je nedoslednost in neznačajnost. Na drugi strani pa je čisto človeško, če so staročehi nekoliko poplačali svojim naslednikom poraz l. 1891 in pa zadnji poraz pri obč. volitvah v Pragi.

Sodbe o polit. posledicah tega mladočeškega poraza so zelo različne. Po mojem mnenju so marsikatero zelo pretirane. Pomisliti je treba, da se ni šlo koncem koncev za kak dosedanji mladočeški mandat, za ohranitev strankinega posestnega stanja, temveč za novo pridobitev. Morda so se mladočehi sami v tem boju preveč razgreli in dali sami največ povoda, da se govori sedaj osobito o porazu mladočeške takozvane pozitivne politike na Dunaju. Poslali so v boj dr. Kramáfa, župana dr. Groša in druge strankine kapacitete. Dr. Kramáf je ob tej priliki razkril vso zgodovino zadnje obstrukcije na Dunaju in dosegel nedvomno ogromne retorične uspehe — vzamimo samo shod na Žofinu — onega navdušenja pa le ni mogel zanesti v široke vrste volilstva, ki vodi brezpogojno do zmage. Obžalujem z njim vred dejstvo — ali res je, da je postal radikalizem zelo popularen v Pragi in tudi drugod — in bati se je nadaljnega decimiranja mladočehov. No na stvari sami to ne bode mnogo spremenilo: staročehi, mladočehi, nar. socialisti — tako se vrstijo vodje češke meščanske politike. Morda bodo imeli tudi mladočehi enkrat zadoščenje, da bodo

odplačevali socialistom svoje poraze.

Da pridemo do stvari: gotovo je, da v tem volilnem boju ni zmagala kaka ideja sama za se — to so pokazale prve volitve — in da se torej ne more govoriti o kakem porazu Kramáreve politike. Nedvomno pa je, da je radikalizem pridobil in to se bode takoj poznalo pri sedanjih pogajanjih za delazmožnost češkega deželnega zbora. Kramárevo stališče na Dunaju je pa še vedno trdno, vkljub malo nedelikatnim napadom dr. Stranskega na njega. Dasi se Slovenci ne moremo z njim strinjati, pa vendar ne želimo, da bi nad njim triumfirali Choci in Klofači, to se prav pusto frazerstvo in demagogija nad treznim in uspešnim delom.

Boj za slovensko šolo.

Iz Studencev pri Mariboru, 23. jan.

Navidezni poraz smo doživeli v soboto 22 t.m., ko se ni javilo zadostno število starišev, zahtevajočih za svojo deco slovensko ljudsko šolo v Studencih je bilo ves zadnji teden, zlasti pa v soboto toliko nasilja, da nihče ne more verjeti. Kmalu po drugi uri, ko je začela poslovati uradna komisija, se je zbrala pred šolo gruča nemških in socialnih razgrajčev, ki je narastla kmalu do 50 ljudi. Ob vseh oglih so imeli nastavljene straže in kadar je prišel kateri slovenski oče, so mu klicali že od daleč nasproti: »A da kommt wieder so ein Windischer! Ta bo tudi za slovensko šolo.« «Trottel, osel, bedak slovenski» in taki priimki so leteli na može, ki so morali skozi nemški špalir. Za varnost naših mož ni bilo poskrbljeno celo nič. Za delavcem Šlojčom so letele kepe in psovke, delavca Karba pa so nemške barabe dejansko napadle in mu zbile klobuk z glave, ko je stopil iz šole. Poslanec Pišek je prisostvoval sicer komisiji, toda ni stopil niti enkrat na ulico, da bi bil pogledal, kaj se godi. Razumljivo je torej, da se mnogi strahopetni stariši niso upali niti k šoli ter da so ostali doma. Malo odločnih mož je med našimi delavci, vse drugače in precej boljše pa so žene, ki so prihajale dosti odločneje in govorile tudi pred komisijo točneje. Zelo čudno je, da niti nekateri »najboljši« studenški Slovenci niso prišli h komisiji. Izgovarjajo se s tem, da bodo šli sami na glavarstvo ter bodo izjavili, da so za ustanovitev v slovenske ljudske šole, v Studencih doma pa da niso bili varni.

Proti postopanju naših surovih nasprotnikov se je vložil takoj oster protest po poslancih z zahtevo, da se ostali stariši, ki se še niso izjavili, pokličejo v Maribor na c. kr. glavarstvo, ne pa v občinski urad v Studencih, kjer pritiska nanje župan Schmuckenschlag, najzagrizenejši naš sovražnik.

LISTEK.

Orlov in njegova žena.

Ruski spisal Maksim Gorki.

Preložil Fedor Gradišnik.

Dalje.

Grigorij je strmel v njo in molčal. Vedel ni, kaj mu je početi, ni se izpoznal v divjem kaosu svojih čustev. Prišel je z gotovim namenom, da bi triumfiral nad svojo ženo. Ko sta se včeraj sporekla, je bila ona močnejša — to je čutil popolnoma natanko in to ga je poniževalo v njegovih lastnih očeh. Bilo je na vsak način potrebno, da se mu zopet podvrže. Zakaj je bilo to potrebno, mu ni bilo jasno. Le toliko je vedel natančno, da je potrebno. V teku zadnjih štiriindvajset ur je v svoji strastni duši mnoge preživel in premislil, toda njegov nešolani razum ni znal zmagati zmešnjave občutkov, ki jih je vzbudila v njem Matrona s svojimi smelimi obtožbami. Razumel je pač, da je njeno obnašanje istovetno s prošnjo, in prinesel je nož, da bi jo prestrašil. Morda bi jo bil umoril, ko bi ne bila tako pasivno kljubovala njegovim zahtevam, da se mu ukloni. Sedaj pa je stala pred njim brez vsake moči, od žalosti potrta — in vendar močnejša od njega! To ga je omamilo in uplivalo uničujoče nanj.

„Slišiš“, je rekel, „nikar se tako ne napihuj! Saj veš, da sem vsega zmožen . . . en sunek med rebra, in vsemu je konec! Vsa beda in nesreča je končana . . . Čisto jednostavno!“

Čutil je sam, da ne govori tako kakor mu je bilo pri srcu in zato je molčal. Matrona je stala še vedno nepremično, v stran obrnjena pred njim. Še enkrat je švignila z mrzlično hitrostjo vsa preteklost njenega življenja z Griško mimo njene duše in iznova se ji je vsililo vprašanje:

„Kaj bo sedaj?“

„Motrja!“ je pričel naenkrat Griška s tihim, prosečim glasom, uprl se z roko ob mizo in se pagnil k nji: „Ali sem jaz kriv, da je prišlo tako . . . povej mi to . . . da se ne moreva več skladati? Jaz imam pač tako nesrečno naravo!“

Stresel je glavo in vzdihnil.

„Ko bi ti vedela, kako mi razjeda gnjev srce! Pretresno mi je na tem svetu! Ali je to življenje? Ti le bolniki, če jih takole pogledam: eni umrjejo, drugi zopet ozdravijo, in jaz . . . jaz sem tako rekoč primoran, živeti dalje. In kakšno življenje je to, ki je bom živel? Nikako življenje, ne — ampak neprestan boj . . . Ali ni to strašno? Povej mi! Oh, saj ti ne morem vsega tako izraziti kot mi je v duši! Da pa tako ne morem več živeti, vem za gotovo . . . Kako naj živim —

tega seveda ne vem! Na one, na bolnike, je obrnjena vsa pozornost . . . zdravijo jih in tako dalje . . . In mene, ki sem zdrav, puste na miru! Če pa je bolna moja duša — ali ne potrebujem potem ravnotake postrežbe? Saj sem celo bolj bolan kot ti-le bolniki . . . V srcu mi je nekaj kakor rečem krč, glej . . . to je tisto! . . . In ti kričiš name! . . . Misliš pač, da sem živina? . . . Pijanec in družega nič? . . . Ah, ti brezsrčnica, ti . . .“

Tiho in goreče je govoril v njo, a ona ga je razumela le malo, ker je bila zatopljena v svoje lastne misli.

„Sedaj molčiš“, je dejal Griška, ko mu ni odgovorila. „Zakaj mi ne odgovoriš? Kaj hočeš pravzaprav!“

„Ničesar nočem od tebe“, je rekla Matrona.

„Zakaj me neki tako mučiš? Kaj pa naj storim!“

„Kaj naj storiš? No, to bi morala pač . . . namreč . . .“

Čutil je, da mu ni mogoče povedati ji natančno in razločno, kaj mu pravzaprav stiska srce. Ob jednem pa je tudi spoznal, da se je pojavila med njima stena, ki je z besedami samimi ni mogoče več odpraviti . . .

Dalje prihodnjič.

Izjavilo se ni doslej še 52 starišev, katerih večina bo vztrajala pri svoji zahtevi po slovenski šoli, kadar bo imela garancije za osebno varnost pred nemškimi in socialistovskimi razbižjači. Izjavilo pa se je še 16 starišev, izmed katerih je samo en odpadnik, namreč znani Babič, junak žalostnega spomina, ki še niti pošteno nemški ne zna povedati, da je »echt deutscher Mann«. Ti stariši pa so dosegli že sami zelo število, namreč 122 letnih jednot, kar daje poprečno vsako leto (polletni premer) nad 24 otrok. Ostalih 52 slovenskih starišev pa ima še nad 100 šoloobveznih in nikakega dvoma ni, da si bomo studenški Slovenci morali na vsak način in za vsako ceno priboriti lastno šolo. Naj naši nasprotniki slavijo svojo prvo nasilno zmago, kakor jo hočejo, naj proslavljajo svojo surovost kot napredek in zmago nemške kulture nad slovensko strahopetnostjo, to pa vemo, da pride kmalu dan, ko bo se njih podivjano veselje zadušilo.

Mnogo dobrega je prinesla sobotna nevihta v naše Studence. Po viharju se razjasni nebo, ki ga vidimo potem mnogo lepše in čistejše nego prej. Spoznali smo v sobotnem ognju svoje zanesljive ljudi, odločne slovenske može, ki jih sicer ni mnogo, a vsekakor jih je častno število. Kdor si je upal v soboto v šolo in se preril skozi huronske Tevtonce, ta je junak. Čutili pa smo tudi kruto rano slovenskega narodnega telesa, spoznali smo na novo, koliko podrobnega izobraževalnega dela še nam je treba, predno bomo imeli krepke in odločne slovenske vrste. Gorje nam, če ne iztrebimo omahljivosti iz delavskih src. Vsem, katerim je kaj na tem, da se izpolni naša najsrdnejša želja, kličemo: »Naprej v boj za naš bliser, za našo slovensko ljudsko šolo.

Politična kronika.

v Volitve na Angleškem. Zadnje poročilo o volitvah na Angleškem pravi, da je izvoljenih 217 unijonistov, 179 liberalcev, 33 delavskih poslancev in 63 nacionalistov. Unijonisti so pridobili 101 mandat. Navzlic temu pa ne bodo imeli unijonisti večine proti združenim ostalim vladnim strankam, ki bodo za nekaj močnejše tudi brez pomoči Ircev. Ali tako silna ne bode ta večina, da bi mogla začeti boj z lordi, na drugi strani pa seveda tudi konservativci ne bodo mogli začeti tarifne reforme, ki se je sicer skazala v volilnem boju za uspešnejše agitacijsko sredstvo ko boj z lordi. Najzadovoljnejši so s potekom volitev irski nacionalci, ker bodo sedaj vendarle jeziček na tehtnici. Njihov vodja Regmort je tudi že rekel na shodu v Dublinu, da je »home rule« edina praktična posledica sedanjih volitev. — Zanimivo je, kak utis so napravile volitve na Nemškem. — Poročila o uspehih unijonistov so Nemce, ki se najbolj boje angleške obrambne carine, silno deplimirala. K temu je došla že izjava lorda Beresforda, ki se glasi prilično sledeče: Zahtevali bodemo (unijonisti) predloženo novega program za stavbo vojnih ladij in za to 1500 milj. kron posojila, da bodemo pripravljene za vse slučaje. Vlad je zgubila 3 leta, ker se je dala hipnotizirati z nemškim zatrjevanjem miroljubnosti. — Nemški napad bode drzen, nagel. Ne bo vprašanje dni temveč ur. Vojna mornarica je življensko vprašanje angleške države. Nemčija ne misli samo na nove pridobitve v Aziji in Afriki temveč tudi na nizozemsko in rusko obrežje. Toda Anglija se zopet vzdrami! Zmaga unijonistov je najsigurnejše znamenje za to!

Sanacija deželnih financ. Minuli petek se je bavilo glavno glasilo češke agrarne stranke »Venkov« s problemom ureditve deželnih financ. List je došel do sledečih zaključkov: Vsak poskus vlade za sanacijo dež. financ se konča in se mora končati z neuspehom. Ta bi bil samo v takem slučaju mogoč, da bi se dežele same dogovorile o skupnem jednotnem postopanju z izključenjem vlade. — Poslanci vseh deželni zborov bi se morali sniti na kakem neutralnem kraju in se posvetovati o sanačnih načrtih v posameznih deželnih zborih. Saj veže vse dežele pri tem skupni interes. Vlada bode morala konečno tudi misliti na sanacijo državnih financ — in da pri tem ne bode preveč obzirno postopala, to je, če se spomnimo, da je avstr. finančni minister dr. Bilinjski, popolnoma gotovo. Pa sedaj je še čas, da se dežele postavijo na noge in obranijo, kar se še obraniti da. — Predlog je dober; druga stvar je seveda, ali bi imel kakšne pozitivne posledice? Vse dosedanje podobne ankete so se namreč končale s popolnim neuspehom. Zdi se kakor da bi pri nas popolnoma izumrli finančni ženiji — ali pa plavamo v vodah interesov kapitalizma.

v Dr. Polit o spremembi v ogrski vladi. Vodja ogerskih Srbov, dr. Polit-Desančić pravi v svojem listu »Braniku«, da Khuen-Hedervary danes sam uvideva napake, katere je storil za časa svojega

20 letnega banovanja na Hrvaškem. Danes bi jih več ne storil a tudi drugim ne pripustil, da bi na njegovo odgovornost grešili nad hrvaškim narodom. Baron Rauch je sam spravil svoj režim ad absurdum in je izključeno, da bi mogel ostati dalje ban. »Branik«, sodi da bi srbo-hrvatska koalicija ne smela v Khuen videti samo svojega bivšega nasprotnika. Grof Khuen kot skušeni državnik itak vidi, da se sedanji sistem ne da več na Hrvaškem držati in da se morajo tudi tam obnoviti ustavne razmere; zato mora biti prva naloga koalicije, da se reši bana Raucha. V tem stremljenju pa more dobiti z grofom Khuenom zaveznika. Pod pogojem seveda, da ta opusti iluzijo, da morajo Hrvatje sprejeti vse, kar pride iz Pešte. V razgovoru z bivšim ministrom dr. Tomašičem je dobil Khuen prepričanje, da se ne da oživetiti več stare madžaronske stranke in da se Hrvatje ne bodo nikoli sprijaznili z železnično pragmatiko. Ako se posreči Khuenu, da se vzdrži na stolcu minister, predsednika, mora rešiti hrvaško vprašanje in narodnostno vprašanje na Ogrskem. V to svrhu pa bode moral brzdati i lastni šovinizem in prenapetost grofa Tisze.

Drobne politične novice.

v Izganjanje židov. Iz Kijeva so izgnali 10 tisoč židov, ki so naselili tam vsled nekega Stolypinovega odloka.

Vstaja v severni Perziji. Petrograjski »Rus« poroča, da imajo uporniki v severni Perziji, ki hočejo starega šaha poklicati nazaj, velike uspehe. Vse poti iz elburškega pogorja v Teheran so uporniki že zasedli. Nova vlada se pripravlja na vojsko proti njim.

Japonci si želijo zvezo z Rusijo? Japonski listi pišejo zelo simpatično o tem, da je Rusija odklonila severoameriški predlog za neutralizacijo mandžurske železnice in pravijo, da bi se naj obe državi zvezali za obrambo statusa quo na Daljnem Vzhodu in sami odločevali o skupnih interesih. Ali se torej ne bode posrečilo znanim prijateljem Rusije vneti novo vojno v vzhodni Aziji?

Umori bulgarskih četnikov v Macedoniji. Komaj se je dobro ohladilo truplo Černepejeva, pred kratkim umorjenega macedonskega vojvode, prihaja že iz Soluna vest, da so neznani (od Mladoturkov najeti) morilci ubili četniškega vodjo Stokeva. Umor se splošno pripisuje Mladoturkom, kateri so se dobro naučili vesiti in moriti svoje lastne rojake staroturke, sedaj pa svoje znanosti brezsrčno izrabljajo proti kristjanom.

Prusko nasilstvo. Vlada je zopet naznala trem učiteljem v Katovicah, da so s 1. apr. premeščeni zato, ker so podpisali volilni oklic za občinske volitve. Število disciplinirancev znaša 13. Prusi in Madžari — par nobile fratrum!

Češki deželni zbor. Med češkimi strankami še vedno ni edinosti glede vladnih predlogov in delavnosti češk. dež. zboru. Radikalci so pasivni, agrarci so se izrekli, da bi se pogajali, mladočehi pa še niso dali nobenega odgovora. — Danes se vrši seja parlamentarne komisije in odgovor vladi se bode menda glasil istotako kot naslov uvodnika v »Denu«, ki govori o tej stvari: Žádná kapitulace před Němci! (Nobene kapitulacije pred Nemci!)

Dnevna kronika.

v Stavka poljskih šolarjev v — čeških občinah. Češko-poljski spor na Tješinskem se je tako poostiril, da so začeli Poljaki dne 17. jan. s šolsko stavko v čeških občinah Poljski Ostravi in Michalkovicah, ki nočeta tam sezidati poljskih ljudskih šol ozir. urediti poljskih vsposrednic na čeških ljudskih šolah tako dolgo, dokler Poljaki ne prevzamejo v Rihvaldu v obč. oskrbo obe ljudski šoli Češke šolske matice, kateri obiskuje 600 čeških otrok.

v Še vedno afera Kestranek-Brdlik. Te dni se bode vršila v Pragi pred porotno sodnijo druga obravnava v znanem procesu posl. Brdlika proti ravnatelju Kestraneku in uredniku »Pr. Tagbl.« Gustavu Hornu. Prvič je bila obravnava preložena.

v S shoda ruskih psihijatrov. 15. januarja se je vršilo ob navzočnosti udeležnikov tega shoda odkritje doprsnega kipa »očeta ruske psihijatrije« I. M. Balinskega in portreta njegovega slavnega naslednika I. P. Meržejevskega. Na slavnosti je spregovoril tudi češki zdravnik dr. Formanek, ki je prinesel pozdrave Zveze čeških zdravnikov. — (Ali se je slavnosti spomnilo tudi katero jugoslov. zdrav. društvo? Op. ur.) Govor je bil sprejet z navdušenim ploskanjem. Istega dne zvečer je bila ustanovljena Zveza ruskih psihijatrov, ki bo imela

svoj prvi shod prihodnje leto v Moskvi.

v Grunvaldski dar. Poljaki so nabrali do 31. dec. 1909 že prvi milijon za svoj »grunvaldski dar.«

v Za srbsko dramatiko. Srbski kralj je podaril svoto 1000 dinarjev v svrhu, da se v proslavo 40-letnice »Narodnega gledališča« razpiše natečaj za najboljšo dramo iz srbskega narodnega življenja.

v Ruski židi. Društvo za širjenje prosvete med ruskimi židi je imelo nedavno v Petrogradu — občni zbor. Društvo šteje 3327 članov in živahno deluje.

v Dugjerski. Pred nekaj dnevi smo poročali, da je veleposestnik Geza Dugjerski v Vel. Kikindi podaril 100.000 kron za rodbine Srbov, obtoženih zaradi veleizdaje. »Obzor« poroča da je vest neresnična.

v Gospodarska razstava v Pragi. ki jo priredi »osrednja gospodarska družba za češko kraljevino«, se vrši od 14. do 22. maja v cesarski obori (živalski vrt).

v Mickiewiczova ulica v Milanu. Iz Milana se javlja, da nameravajo jedno ulico v Milanu imenovati po velikem poljskem pesniku Mickiewiczu. Znano je, da je hotel Mickiewicz l. 1848 osnovati poljske legije proti Avstriji. V spomin na njegovo navdušenost za boj za svobodo Italije hočejo v Milanu eno največjih ulic po njem imenovati.

a Kongres bolgarskih častnikarjev se je vršil 21. t. m. v Sofiji. Razpravljali so o stanovski organizaciji.

a Temperatura pri pticah. Telesna temperatura pri človeku znaša povprečno 37 stopinj C, srednja temperatura sesavcev krog 39 stopinj, pri pticah pa 41 do 42 stopinj.

a Slovaške »Narodne Novine« slave letos jubilej petdesetletnice izhajanja. Začele so izhajati v Pešti pod imenom »Pešt-Budimske vedomosti«, pozneje pa so sprejele ime »Narodne Novine« in se preselile v Turčanski St. Martin, središče slovaškega duševnega življenja.

a Slavni češki slikar Uprka se je mrdil minule dni v Dalmaciji. Odtam se je podal v Herceg-Bosno, kjer namerava ostati dalje časa, da prouči narodne običaje v anektiranih deželah.

a »Südmark« proti »Reichspost«. Poroča se, da je vodstvo »Südmarke« umaknilo tožbo proti dunajski »Reichspost« zaradi raznih hudih očitaj, posebno očitaj denuncijantstva.

Štajerske novice.

o Pater ušel. V klerikalnih krogih vlada blazno veselje, da je bil pater kapucin Ljudevit Rantaša pretekli četrtek pri okrajni sodniji v Celju oproščen obtožbe učiteljev okoliške šole zaradi razžaljenja časti. Učiteljem ni bilo ležeče na kaznovanju patra Ljudevita ampak hoteli so dobiti zadoščenje za hude žalitve, katerih si je zakrivil z vlogo na okrajni šolski svet v Celju. — Mož se je pa trdovratno branil dati kajalno zadoščenje. Nočemo posegati v zadevo, predno sodnija še v drugi instanci ni izgovorila svoje besede. Nočemo govoriti tudi o tem, ali ni veselje klerikalcev, da za žalitve ni bilo treba dati zadoščenja, vendar nekoliko prezgodnje. Zavračamo le trditev »Slovenca« in »Tagespošte«, da bi bil pater oproščen, ker se mu je posrečil dokaz resnice. Nasprotno je sodnik pri razglasitvi sodbe izrecno povdarjal, da o dokazu resnice ni govora, ter je oprostil patra le, ker je na stališču, da je pater smel tako pisati, ker je bil pozvan, da poda izjavo, glede ktere je pa z ozirom na svoje duševno obzorje vtegnil biti mnenja, da je opravičena, četudi ni bila resnična. Toliko za danes.

v Zdravje namestnika grofa Claryja se je tako zboljšalo, da pride te dni zopet v urad.

v Prvim častnim tržanom je bil voljen g. dr. Miroslav Ploj, c. kr. dvorni svetnik, državni poslanec itd., v trški občini Ptujška gora za njegove zasluge, ki si jih je pridobil za to občino.

v Tudi komplimenti! V »Marb. Zeit.« toži nek nemškutar z dežele, kako slabo se mu godi med Slovenci! Mož je gotovo došel s culico v rok iz Švabskega ali Kočevskega in sedaj si je že nabasal med »klerikalno slovensko sodrgo« polno krošnje denarja. Ker so pa minili tisti časi, ko so bili taki privaudranci sami gospodarji v občini, da, pogosto v celem kraju, toži dopisnik »Marb. Zeit.« o tlačenju ubogih Nemcev! Bi radi vedeli, ali se tudi Slovincem med Nemci tako dobro godi? Zanimivi pa so komplimenti tega možakarja nemškim vodjem. Pravi, da pri prvem hujšem naskoku vržejo puško v koruzo... Slovenci, dajte mo-niti! Glede Slov. Bistrice je mnenja, da nemškutarjem ni treba biti ponosnim nad zmago z — enim glasom pri občinskih volitvah. Konec je pa za Celjane pikanten: »Pri nakupu in gradnji »Nemškega doma« v Celju, kjer se je podrla prejšnja lepota, čedno in močno sezidano hišo, se je

200 tisoč kron zazidalo in vrglo — v vodo. In pred dvema letoma mi je tožil nek zvesti nemški Celjan, da boče v 10—15 letih iz te stavbe drugi Narodni dom . . .

z Čedne razmere morajo vladati v mariborski deželni bolnišnici. „Unterst. Volkszeit.“ pripoveduje, da je padel pred kratkim v Mariboru nek delavec s strehe in je dobil občutne rane na nogah. Spravili so ga v mariborsko bolnišnico in mu tam dan zadnevom jedno nogo natezali in „masirali“ dokler ga niso nekega dne kot zdravega odpustili. Mož pa ni mogel hoditi in obrnil se je v graško bolnišnico. Tam so mu pa povedali, da ima dotično nogo, s katero so v mariborski bolnišnici tako lepo ravnali, strto. Ker je dotično mesto znova obraščeno z mesom, bo operacija sila nevarna in ker je mož star, se ne ve, ali jo bo sploh prestal. Ako nima dovolj znanja, bi naj dotični zdravnik raje s „prakso“ počakal, kajti delati take poskuse na živih ljudeh je škandalozno“, pravi list in — ima prav. Bode treba v deželnem zboru malo pozvoniti!

Trgovski ples, ki se je vršil sinoči v Narodnem domu v Celju, je po udeležbi, animiranosti in zabavnosti vsekakor nadkriljeval lansko enako prireditve. Obisk je bil še precej dober, dasi smo pogrešali marsikoga — celo trgovce iz Celja. Pač pa smo videli lepo udeležbo od zunaj. Zastopan je bil Zalec, St. Peter v Sav. dol., Ljubljana, Št. Juri ob i. ž., Trbovlje, Ormož, Brežice; s posebnim zadovoljstvom in priznanjem pa moramo omeniti udeležbo z daljnega Bizeljskega, odkoder je prišlo vkljub slabim potom 7 članov vrle narodne rodbine Frece. Čast taki požrtvovalnosti! Gmotni uspeh prireditve je, kakor smo od strani prirediteljev slišali, jako povoljen. Pri plesu je neumorno in na obče zadovoljstvo igrala 16 mož broječa godba 17. pešpolka iz Celovca s svojim kapelnikom na čelu. Prvo četvorko j plesalo 30, drugo 32, tretjo 14 parov. Prvi dve je aranžiral g. Raško Salmič, tretjo g. Brunon Rotter. Slednji je aranžiral tudi češko besedo, ki je bila letos vsled vsestranske želje na plesnem redu. Prvo so plesali štirje, drugo dva karaja. Občinstvo je z zanimanjem gledalo krasni ples, ki je bil izborno izvajan. Izreči moramo gg. plesalcem in cenj. plesalkam tokrat naše posebno priznanje na neutrudnosti v plesu do ranega lutra.

z Dr. Ambrožič I. 1897. in I. 1910. Po znanih surovostih in kravalih leta 1897. ob priliki otvoritve celjskega „Narodnega doma“, je klical Oto Ambrožič, takrat še samo urednik „vahtarice“ in korporal pri znani celjski poulični armadi, v nekem članku „vahtarice“ Slovincem: „Idite na slovensko zemljo! Ne praznujte svojih slavnosti v Celju!“ Letos hočemo Slovenci slovesno otvoriti „Sokolski dom“ v Gaberju pri Celju — torej na slovenski tleh — in s tem Nemci tudi niso zadovoljni, ker je dr. Ambrožič začel tudi proti tej slavnosti „vahtarici“ hujskati. Vidi se torej, da celjskim Slovincem ni za nič drugega ko za pretep in kravalo. Nočemo tega vsem našim nemškim someščanom očitati; dolžnost onih, katerim je za mir in red, je, da ljudi Ambožičeve sorte primejo za ušesa in jih nauče pameti. Iz tega pa spoznajo lahko tudi oblasti, kdo dela nemir in prepir.

o Nemskutarška sodrga je zopet izzivala večeraj v večernem vlakcu od Žalca proti Celju. Seve, bili so tako junaški, da so se varno skrivali v vozu in se na primeren poduk, ki so ga dobili od v istem vozu navzočih Slovincem, niso upali niti najmanj reagirati. Pač pa jim je zrasel greben, ko so prišli na kolodvor v Celju, t. j. pod neposredno varstvo „nepriustranske“ celjske policije. Njihov namen se jim sicer tudi tu ni posrečil, ko so hoteli dejansko napasti g. Avgusta Stelcerja s soprogo, a svetujemo jim pa prav prijateljsko, naj nikar ne hodijo več dražiti mirnih Slovincem, ker nihče ne more več garantirati, da je ne bodo za to enkrat pošteno skupili.

o Sokolski dom v Gaberju. V restavraciji Sokolskega doma v Gaberju se je prodalo v kratkem času obstanka 1400 računskih listkov Ciril-Methodove družbe. Tudi nabiralnika Ciril-Methodove družbe in za Sokolski dom dobro delujeta.

z Švindelpolitiko očitajo nemški listi — i no seveda — nemškimi Celjanom. Občinski svet se je namreč izrekel proti zvišanju dež. doklade na pivo — med volilci je namreč precej gostilničarjev in hmeljarjev — na zaupnem shodu pa so se izrekli isti značajni možje za povišano deželno naklado na pivo. Sedaj je pa volk sit in koza cela.

z Umrla je v Žalcu minulo soboto 87 letna gospa Katarina Hecht, posestnica v Celju. Truplo so danes prepeljali na celjsko mestno pokopališče.

z Vsled novega snega se je potrgalo v mariborskem telefonskem omrežju precej žic in je me t občutno prizadet.

z Tamburaškemu zboru „Slov. del. podp. društva“ v Celju se za prijazno sodelovanje pri sobotni domači plesni zabavi v „Skalni kleti“ pri Celju izreka najprisrčnejša zahvala.

z Nakup sena. Vojaška uprava kupi za Gorico 3400q, za Pulj 950 q sena. Ponudbe je treba poslati v Gorico do 31. jan. in v Pulj do 1. febr. 9. ure predpoldan, na kar se v tamošnjih vojaških skladiščih vrše obravnave za osiguranje nakupa.

z Vojaška taksa. One, kateri se še niso oglasili pri obč. uradih zaradi vojaške takse, opozarjamo, da naj to do 31. t. m. store, da se izognejo event. kazni.

a Iz Žalca. Je pač že starodavna navada prirejati v predpustnem času razne veselice in plesne venčke, vendar se je spomnil žalski „Sokol“ na prireditve, katera bo razven običajne zabave nudila še poseben umetniški užitek. Povdarjali smo že v zadnjem dopisu, da so se izbrali za koncert večinoma le slovenski komadi. Danes pa prinašamo spored koncerta: 1. Mladi vojaki (koračnica), V. Parma; 2. Pozdrav iz Gorenjske (valček), V. Parma; 3. Ouvertura iz operete „Lepa Galathea“ Suppé; 4. Venec slovenskih pesmi, Rača; 5. Slovanski Karišik, David; 6. En večer v Maksimu, potpourri, Fuček; 7. Smeša slavenskih pjesma, Štehle; 8. Sokolska, Kmoch. — Svira godba c. i. kr. pešpolka št. 96 iz Karlovca. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 2 K, za obitelj do treh oseb 5 K. — Ker je vstop dovoljen le vabljenim, prosimo vse one, ki so se pri razpošiljanju vabil pomotoma prezrli, da blagovolijo društvu poslati svoje naslove. Ponovno opozarjamo, da je obleka le promenadna, kotiljoni se ne delijo. Za zunanje je tudi glede prenočišč in vozov preskrbljeno.

z Zvišanje notarskih tarifov. Včerajšnji listi poročajo, da je šlo te dni vsled sklepa seje odposlancev vseh notarskih zbornic posebno odposlanstvo k justičnemu ministru in mu je izročilo spomenico, v kateri se zahteva poleg drugih reform tudi ureditev notarskega tarifa. In sicer bi naj ta tarif, kakor se pravi v spomenici, „čeval gmotne koristi prebivalstva, a obenem zvišal notarjem zaslužek tako, kakor so se tekom 40 let, odkar se je tarif ustanovil, spremenile življenjske in režijske potrebe.“

o Občni zbor Ciril-Methodove podružnice v Hrastniku se je vršil v nedeljo 16. t. m. ob velikanski udeležbi v prostorih g. Roša. Iz poročil tajnice in blagajnika smo posneli, da je imela naša podružnica v preteklem letu okroglo 1400 K prometa. Posebno pozornost je obračala podružnica slovenskemu oiroškemu vrtcu, kateremu je omogočila lepo božičnico. Skušalo se je tudi iztrgati slovensko deco nemški šulferajnski šoli; zaznamovati moremo v tem pogledu male uspehe. V imenu glavne družbe je govoril potov. učitelj g. I. Prekoršek, ki je pohvalno omenjal vzorno delovanje te podružnice, ki je v izkazu za leto 1908. tretja najmarljivejša na Štajerskem. — Posebno je še priporočal g. govornik narodno-vzgojno stran podružničnega delovanja, ki ne sme trpeti. Skrbimo, da bodo naši ljudje najboljši delavci in gospodarji, da se bodo zavedali, da jim le razumno delo omogoči lepše življenje — potem tudi ne bodo naprodaj nikomur; značajan, izobražen in zdrav zarod bo vstrajal na svojem mestu, ob njem se bodo razbili vsi nasprotnikovi zahrbtni in javni napadi.

o V Trbovljah so slovenski klerikalci sklenili za prihodnje občinske volitve pakt z Nemci proti slovenskim naprednjakom. Trboveljski klerikalci se ravnaajo po ljubljanskih vzgledih! Vkljub temu pa beračijo pri slovenskih ljudeh denar za svoj društveni dom.

z Deželni proračun. V petek je končal proračunski odsek štajerskega deželnega zbora svoja posvetovanja o proračunu za l. 1910. Proračun bo prišel ta teden v dež. zboru na razpravo. Poročevalec je posl. Kellersberg.

z Iz Ljutomera. Nabralo se je na gostiji oskrbnika g. Drag. Novaka v Stročji vasi dne 20. t. m. za mariborsko dijaško kuhinjo 11 K 26 vin., za družbo sv. Cirila in Metoda pa 8 K 30 vin. V posnemo!

z Iz Ljutomera. Ni res, da bi se že našla žena posestnika Kranjca iz Babinec, katera je izginila na dan pogreba svojega otroka 7. t. m. Kdor kaj izve o ni, naj to naznani soprogu. Ne srečnica govori le nemški.

o Iz Št. Jurja ob Juž. žel. V nedeljo, 16. t. m. se je vršil letni občni zbor ženske podružnice Ciril-Methodove družbe v dobroznani narodni go-

stilni g. Jakoba Mastnaka v Lokarjih pri Šent-Jurju. Kmalu po 4. uri so se začeli polniti obširni prostori ter bili kmalu zasedeni. Čast nam je bilo pozdraviti vrle sosede Drameljčane, ki so nas tudi letos v tako lepem številu počastili. Nadejalje so se odzvali našemu vabilu tudi gostje iz Celja, Slivnice, Ponikve in drugih bližnjih krajev. G. Čulek, predsednik moške podružnice, pozdravi v srčnih desedah navzoče ter otvori zborovanje. Nato poda besedo tajnici gospdč. Malči Nendl, katera slika v krasnem poročilu delovanje odbora v minulem letu. Njenemu z burnim odobravanjem sprejetemu poročilu sledi poročilo blagajničarke. Iz istega je razvidno, da je naša podružnica lansko leto odposlala glavni družbi v Ljubljani lepo svoto 180 K. Ker je bil obljubljeni govornik-radi boleznii zadržan predavati pri našem zborovanju, poročal je g. Čulek o smotru naše prekoristne družbe, seznanil navzoče z njenim materijelnim stanjem itd. Njegovo izvajanje je napravilo na vse navzoče globok utis ter pridobilo marsikaterega novega uda naši podružnici. Sledila je nato volitev odbora in sicer so bile izvoljene: g. Marija Mastnak, predsednica; g. Terezija Cmok, podpredsednica; gospdč. Amalija Nendl, tajnica; gospdč. Terezija Frlež, nam. tajnice; gospdč. Amalija Šket, blagajnika, g. Neža Urleb, nam. blagajnice; g. Pepika Sivka, odbornica. Novo izvoljen odbor nam je porok, da je vodstvo šentjurske ženske podružnice tudi v tekočem letu v delavnih rokah. Mnogo smeha in zabave nam je nudil nato srečolov in licitacija raznih dobitkov, darovanih od vrlih domačink. Pri petju domačih pesmi, navdušenih naptitcah, potekel je le prehitro čas. — Omenjeno še bode, da se je tudi letos nabrala lepa vsota 156 K 92 h. Vrli hčerki družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Jurju pa kličemo: Vrlo naprej po začrtani poti!

z Trgovci z dekleti se vozijo z vlaki po železnici skozi Vis. Ture in skušajo zvatiti dekleta v dobre službe na Angleškem in v Ameriko. Ti trgovci so dobro oblečeni; kakor poroča graška „Tagespost“, je jeden tudi kmečki oblečen in govori koroško nemško narečje. Dekleta, ki bi se jim ponujala označena „dobra mesta“, naj naznanijo to orožništvu.

z Rodbinska tragedija. V Gradcu je ustrelil delavec Eder najprej svojo ženo potem pa sebe. Žena je imela razmerje z nekim gostilničarjem v Puntigamu; Eder je zapustil pismo, v katerem pravi, da gostilničarju odpušča, ker pa ni pričakovati, da bi se žena poboljšala, je ustrelil njo in sebe. On je bil 42, ona 32 let stara.

Društvene vesti.

z Celjsko godbeno društvo ima svoj redni občni zbor dne 31. prosinca t. l. v čitalniških prostorih ob 8. uri zvečer. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Poročilo pregledovalcev računov. 3. Razgovor o nadaljnem obstanku ali razpustu društva. 4. Volitve odbora. 5. Slučajnosti.

z Iz Št. Jurja ob Juž. žel. Obiskovalci plesnih vaj v Št. Jurju ob Juž. žel. priredijo dne 30. prosinca t. l. v kolodvorski restavraciji g. M. Kincl zaključni venček. Obleka promenadna. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 1 K. — Ker je prebitek namenjen domačemu „Sokolu“, se preplačila hvalježno prejemaajo.

Druge slovenske dežete.

d Delegati živinorejskih zadrug so imeli 19. t. m. posvetovanje v Ljubljani o tem, kako povzdigniti živinorejo, kako posebno spraviti skrb za dobre plemenjake v pravi tir in o živinskem zavarovanju. Grajalno se je površno in nesmotreno postopanje pri državnih licenciranjih in premiranjih bikov.

d Finančni odsek kranjskega deželnega zbora je v svoji petkovi seji sklenil zvišanje deželne naklade na pivo od 2 na 4 K od hl.

d Kaj pa to pomeni? Pod tem naslovom poroča „Slov. Narod“, da se je klerikalcem od strani merodajnih činiteljev v napredni stranki ponudilo, da se njim in socialistom prostovoljno odstopi ena tretjina mandatov v ljubljanskem občinskem svetu s podžupanskim mestom vred, samo če pustijo pasti svoj reformni načrt, po katerem pridejo Nemci zopet v mestni zastop. A klerikalci so odgovorili, da „je že prepozno“, da „so že vezani“. Kako in komu so se zavezali, ni težko uganiti.

d † † †. — Klerikalno društvo „Ljubljana“ v Ljubljani priredi 2. febr. velik ples v „Unionu“. Škof Anton Bonaventura, kaj že praviš o plesu v svoji rdeči knjižici?

d Hlapca zabodla. Dekla, ki je v Štefanji vasi vrgla v prepiru v hlapca Petriča nož s tako silo, da se mu je zabodel v prsi pod srcem, vsled česar je Petrič umrl, se ne piše Franciška Komatar, ampak Terezija Bizjak. Petrič je dekle vedno dražil, zmerjal in pikal.

d C. kr. kmetijska družba na Koroškem se je osnovala l. 1764. kot prva v celi Avstriji. S 1. jan. 1910 je štela 163 podružnic z 9849 rednimi člani. Potemtakem je na Koroškem skoro 30% kmetov organiziranih.

Tržaška podružnica „Slov. plan. društva“ je dobila od ravnateljstva c. kr. drž. železnic za vse svoje člane od sedaj do meseca maja znižano vožnjo.

d Tržaško slovensko gledališče bo gostovalo dne 20. t. m. v Gorici z ljudsko igro „Lolin oče“.

Strokovni tajnik socijalnodemokratske Zveze delavskih organizacij za Kranjsko, Koroško, Štajersko in Primorsko je namesto A. Kristana, ki je z drugim delom preobložen, postal J. Tokan.

d Zveza jugoslovanskih železničarjev kandidira za volitve v „zavarovalnico proti nezgodam“ za okraj tržaškega ravnateljstva kot delegata postajnega ekspedijenta Ivana Štekarja v Trstu, kot namestnika Avgusta Prosenca, kurjača v Gorici.

d Ulice Francisco Ferrer v Gorici ne bo. Utok goriškega mestnega sveta zoper odlok namestništva, ki je tozadavni sklep razveljavilo, je notranje ministerstvo odbilo.

d Novo podružnico CMD. so osnovali za Sp. in Zg. Sv. Magdaleno v Trstu.

d Pred tržaško deželno sodnijo se je vršila 21. t. m. razprava proti Magriniju, privatnemu uradniku, ki je ob priliki demonstracij v prilog slovenskim šolam dne 5. dec. l. l. ustrelil dvakrat iz revolverja med Slovence, in proti Corminiju, ki je obdolžen, da je udarjal po Slovencih. Oba tajita. V svrhu zaslišanja novih prič obtožbe in obrambe se razprava preloži.

a Klerikalna tržaška „Zarja“ ne vidi glavne nevarnosti za naš narod v navalih narodnih sovragov nanj, ampak v nekem namišljenem propadanju verstva med narodom. O našem narodnem boju piše ta brezdomovinski listič: „V marsičem so ti boji opravičeni, ker se nekatere (!) krivice ne dajo zatajiti. Prav tako je pa tudi res, da se v teh bojih tudi marsikaj pretira na eni in drugi strani. Da tudi katoliško časopisje raznih narodnosti vedno bolj in bolj polni svoje predale s članki in noticami, ki bruhaajo sovraštvo proti soslednemu narodu, to se nam pa še celo malo dopade!“ — Tu imamo zdaj! Kaj vruga še sploh zahtevamo v naših časopisih, da se dajo našemu narodu pravice! Pišimo v časnike litanije in ponatiskujmo pridige — in rešili bomo narod!

a Nove Ricmanje? V Vodica v Istri ne gre narod, odkar se je razglasil dekret škofa Nagla, nič več v cerkev. Krsti, pogrebi itd. se izvršujejo brez duhovnika. Zvonilo se ni že od 6. t. m. Temu vzgledu bo narod sledil tudi drugod. To so posledice trme cerkvenih oblasti, izvirajoče iz narodnega sovraštva do Slovanov.

Po svetu.

v Glad v Madridu. Predvčeršnjim so pobrali v Madr. du na ulici dva mrliča, moškega in ženskega, ki sta umrla od glada. Od začetka zime sem je pginilo, človek ne more drugače reči, na madridskih ulicah 9 oseb od glada. A poleg tega v španskih bogatih samostanih udobno in složno živi 200 tisoč menihov!

a Novo mesto iz zdajnih treh. Na Francoskem so nedavno spojili z novo 145 km dolgo in 50 m široko cesto tri bližnja industrijska mesta Lille, Roubaux in Tourling, ki se jih namerava odzdaj naprej tako povečevati, da bo iz vseh treh nastalo tekem časa eno mesto, ki bo štelo krog 600.000 duš.

d Hčerki nos odgriznil. V predmestju Stotteritz pri Lipskem je neki delavec Horanek v prepiru skušal umoriti ženo. Ko je hčerka prihitiela materi na pomoč, ji je oče v besnosti odgriznil nos. Mater in hčerko so morali odpeljati v bolnišnico. Suroveža so zaprli.

a Čez devet let se vrnil deček. Pred nekaj dnevi je prišel v Milan neki krog 15 letni deček, ki je pripovedoval na policiji, da je ušel neki madžarski ciganski družbi, ki ga je pred devetimi leti staršem ugrabila. Konstatiralo se je po daljnih pozvedovanjih, da je deček sin Drag. Simona iz Biseglie. Ko se je deček nato povrnil k staršem, je čakala v Bisegli njegov prihod velikanska množica ljudi, krog 20.000. Vse ljudstvo je jokalo ganjenosti, ko je oče takoj, ko je sin izstopil iz vlaka, ga prepoznal in ga v silni radostni razburjenosti objemal brez konca in kraja. Nato je vsa množica spremljala voz, v katerem sta se peljala oče in sin, v mesto do Simonove hiše. Tam je iz okna gledala siva ženska — mati dečkova, ki je tekem zadnjih devet let od skrbi in žalosti osivela. Takoj ko je deček stopil iz voza, ga je prepoznala.

a Poljakov v Moskvi je po statistiki lanskega leta 18.620. Pred petimi leti jih je bilo šele 3700.

a Zagrebški sodnik Pavičić, ki se je proslavil tudi v veleizdajskem procesu, je kot velik „katoličan“ bil nedavno povabljen na zabavo v katoliški kazino. Pri šaljvi pošti dobi nakrat pismo, v katerem je stalo: „Živeli Srbi, živeli veleizdajalci, abzug sodniki, ti stari osel.“ Lahko si mislite dolgi obraz „svétnika“ Pavičića, ki se mu kaj takega pripeti v „katoliškem“ kazinu!

v Igralka napadla kritika. V herolinskem gledališču je igralka Irma Roland z dežnikom napadla kritika Jakobsohna, ker je obelodanil članek, v katerem se Rolandovo obdolžuje, da je mnogo pripomogla k temu — da je propadlo Hebbelovo gledališče.

v V Sisku je umrl odvetnik dr. Miha Petrović, odličan in delaven član hrvatske napredne ljudske stranke, star šele 30 let.

v Zadružna banka [v Sarajevu. Predzadnje nedeljo se je vršilo v Sarajevu zborovanje v zadevi osnovanja zadružne banke. Osnuje se prvotno s kapitalom 200.000 K. Polovico delniškega kapitala subskribira poljedelska banka v Zagrebu.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Današnja seja ogrskega državnega zbora.

a Budimpešta, 24. jan. (Ob 1. uri popold.) Današnja seja drž. zbora je bila spočetka mirna, pozneje pa se je začel od strani justhovcev silen vihar proti Khuenu, ko se je pokazal s svojim ministerstvom. Khuen je izročil predsedniku zbornice kraljevo pismo, v katerem se nanašnja Wekerlov odstop in Khuenovo imenovanje. Na to naznanilo se je dvignil med justhovci takšen hrušč, da je moral predsednik dvakrat pretrgati sejo. Potem še le je govoril Justh in sedaj razvija Khuen svoj program.

Preosnova ministerstva.

a Dunaj, 24. jan. Medtem ko se vrše v Pragi pogajanja za delazmožnost češkega deželnega zbora, se vrše na Dunaju tiho priprave za preosnovo ministerstva. Sedanja vlada ostane le še malo tednov na krmilu. Ob začetku prih. posvetovanj drž. zbora se bode izvršila preosnova ministerstva in sicer bode nastopilo prehodno uradniško ministerstvo, kateremu bode sledilo v najkrajšem času parlamentarno.

Volitve na Angleškem.

a London, 24. jan. Dosedaj je izvoljenih 251 unijonistov, 208 liberalcev, 35 delavskih zastopnikov in 68 socialistov.

Stališče ogrskih narodnosti. — Khuen in železniška pragmatika.

a Budimpešta, 24. jan. Narodnostna stranka v državnem zboru je imela danes konferenco, na kateri je sklenila, da bode za sedaj mirna, dokler ne zve za Khuenove načrte. Sklenili pa so Slovaki, Srbi in Rumuni že sedaj, da bodo vstrajali v najostrejšem boju proti Khuenu, ako ne bode uvedel pravične splošne in enake volilne pravice.

a Budimpešta, 24. jan. Ogrska brzoj. agencija je pooblaščenca k izjavi, da Khuen ne bode dal glede železniške pragmatike Hrvatom nobenih koncesij temveč da vstraja na madžarskem službenem jeziku pri državnih železnicah.

Bojkot proti podraženju mesa v Ameriki.

z Berlin, 24. jan. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Novega Jorka, da bojkot proti uživanju mesa tudi v vzhodnih Zjedinjenih državah silno narašča. Razvil se je že v Novem Jorku, Bostonu in Brooklynu. Ako ostane le del onih, ki so izjavili, da bojkotirajo meso, zvest svoji obljubi, potem je več milijonov znašajoča škoda neizogibna.

Povodnji v Švici in na Francoskem.

z Ženova, 24. jan. Vsled povodnji ni mogel dospeti sem vlak iz Siona. Most čez Rono se je grozil udreti. Potniki so morali prestopiti. V Tramelanu so 3 osebe utonile.

z Pariz, 24. jan. Iz cele Francoske prihajajo strašna poročila o škodah vsled neviht, nalirov in povodnji. Škoda se čeni na milijone.

z Koblenz, 24. jan. Vas Lay je vsled narastle reke Mozele pod vodo. Pet delavcev je blizu mesta utonilo. Carinsko poslopje stoji pod vodo.

Drobne politične novice.

v Praga, 24. jan. Vlada se je trdno odločila sklicati češki deželni zbor 1. ali 3. februarja. —

Državni zbor ne bo sklican sredi februarja temveč nekoliko dni kasneje.

v Lvov, 24. jan. Na skupnem posvetovanju poljskih državnih in deželnih poslancev, katerega se je udeležil tudi minister Dulemba, se je sklenila Poljskemu kolu zahvala za njegov trud ob priliki lanskih pogajanj za delazmožnost parlamenta in pa zaupnica. Predsedoval je Glombinjski.

v Beligrad, 24. jan. Iz Cetinja poročajo, da se je „odkrila“ nova zarota. Vojaki dvoje plemen so napadli zalogo streljiva, a jih je straža po daljšem boju komaj odbila. Dva zarotnika so pripeljali v verigah v Cetinje.

v Beligrad, 24. jan. Prince Jurija je prestavilo zaradi različnih škandalov vojno ministerstvo v Zg. Mladenovac, najmanjše srbsko garnizijsko mesto. Danes se čuje, da sme princ tako dolgo ostati tu, da mu rana na roki zaceli.

Različne novice.

v Dunajsko Novomesto, 24. jan. V dinamiški tovarni v Blumau so prišli na sled velikim tatvinam dinamita. Zaprli so 5 delavcev, ki so spravljali dinamit na Moravsko. Zakaj, se še ne ve. Pri jednem so ga precej našli v kovčegu.

v Berlin, 24. jan. „Morgenpost“ poroča: V rimskih in napuljskih aristokratskih krogih se sedaj ničesar drugega ne govori ko o ponarejenih menjicah nekega plemiča Capobelle, ki je oženjen s polsestro kardinala Rampolla. Menice so ponarejene na ime kardinalove.

v Carigrad, 24. jan. „Jeni Gazetta“ priznava sedaj sama, da je bilo v palači Čiragan zažgano. Osumljena sta dva hodža, prejšnja sultanova služabnika, ki sta se neopaženo splazila v zbornico.

v Pariz, 24. jan. 1. febr. se bo sešel tukaj mednarodni kongres za gibanje proti pornografičnim spisom in slikam.

v Solun, 24. jan. Blizu Pavižoraraca na bulgarsko-turški meji so se obstreljavale več ur turške in bulgarske mejne straže. Dva turška vojaka sta ubita, trije ranjeni.

Sprejme se takoj

mesarski učenec

poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo pri

Francu Hodniku v Žalcu.

Radi boleznim se proda velika zelo dobro vpeljana

ključavničarska obrt

z motornim obratom, 7 let še davka prosta hiša z veliko delavnico in skladiščem, zraven je pripraven prostor za tovarno. V hiši se nahaja trgovina z železom in orožjem, več strojev, samostojna električna luč, in to na jako lepem zdraviliškem in prometnem kraju na Kranjskem. Natančnejša pojasnila v Gradcu, Seitnergasse 16, 1 nadstropje, soba 7. 54 4-3

Ker sta v redu tek, prebava,
Sta telo in duša zdrava!
Torej: Da ne boš bolan,
Vživaj pravi „FLORIAN“.

Želodčni likér

je napravil tek in prebavo marsikomu,
ki je zaman kupoval draga in neprijetna
zdravila.

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost " " 4-80.
Naslov za naročila: „Florian“. Ljubljana.